

Svar på Elina Nykyris och 29 andra ledamöters motion om att förbättra säkerheten och tillgängligheten när det gäller rörligheten i Vanda

VD/2241/00.02.00.03/2026

TeA/JK/MH/SE/US

Elina Nykyri och 29 andra ledamöter lämnade in följande fullmäktigemotion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Användningen av delade elektriska transportmedel såsom elsparkcyklar och elcyklar bör begränsas i större utsträckning än vad som görs nu i Vanda. Den ökade användningen av elsparkcyklar har lett till säkerhets- och tillgänglighetsproblem i Vanda.

Elsparkcyklarna har lämnats på platser där de är i vägen. Elsparkcyklar har bland annat lämnats mitt på vägen och vid hållplatser för kollektivtrafik (särskilt busshållplatser). Både de som använder elsparkcyklar och de företag som hyr ut sparkcyklarna måste inse och förstå att elsparkcyklarna inte får lämnas på platser som hindrar framkomligheten eller äventyrar säkerheten. Om man till exempel parkerar en elsparkcykel vid en busshållplats orsakar den säkerhets- och tillgänglighetsproblem.

För närvarande har Vanda stad infört åldersgränser för användningen av elsparkcyklar samt hastighetsbegränsningar. Staden har infört parkeringsbegränsningar främst i Dickursby och Myrbacka. Vanda stad bör uppdatera och utvidga området där parkeringsbegränsningarna gäller. Begränsningsområdet bör i fortsättningen gälla alla stationsområden i Vanda och hållplatser för kollektivtrafik samt skol- och daghemsgårdar och lekparker. På de ovan nämnda områdena ska det vara tillåtet att parkera elsparkcyklar endast på de platser som anvisats för dem och programvaror ska förhindra att elsparkcyklar kan parkeras på andra platser.

De ändringar i vägtrafiklagen och fordonslagen som trädde i kraft i juni 2025 ger kommunerna fler möjligheter att ingripa i ”mikromobiliseringstjänster”, det vill säga användningen av delade elsparkcyklar och elcyklar. Kommunerna kan ställa villkor för företagen, i fråga om användningstider, parkering och körhastigheter för elsparkcyklar. Den nedre åldersgränsen för användning av elsparkcyklar är 15 år i Vanda.

I Helsingfors centrum och vid livliga stationer i Helsingfors (t.ex. i Tölö och Böle) är det tillåtet att parkera elsparkcyklar endast på markerade platser. Det krävs en applikation för att använda dem. Vanda stad bör också i allt större utsträckning göra på samma sätt.

Vi ledamöter som undertecknat denna motion föreslår att:

- Vanda stad i fortsättningen begränsar parkeringen av elsparkcyklar i centrumområdena i förorterna i Vanda och på kollektivtrafikens stationsområden och hållplatser. Det innebär att parkeringen av elsparkcyklar begränsas också på andra ställen än i Myrbacka och Dickursby. I centrum- och stationsområden och vid hållplatser för kollektivtrafik får man parkera elsparkcyklar endast på särskilt bestämda platser, till exempel i parkeringsrutor som målats på gatan. I de ovan nämnda områdena ska elsparkcyklarnas programvaror förhindra parkering på andra platser än på de markerade platserna för elsparkcyklar. Staden bör ingå ett avtal om detta med de företag som hyr elsparkcyklar.
- Staden markerar separat ut platser på skolgårdar, daghemsgårdar och i lekparker där man får parkera elsparkcyklar. Elsparkcyklar får alltså endast parkeras på markerade platser på

skolgårdar, daghemsgårdar och i lekparker. I dessa områden förhindrar elsparkcykelns programvara att man parkerar på andra ställen än på de markerade platserna.

- Staden ökar övervakningen och informationen om att det är förbjudet för barn och unga under 15 år att använda elsparkcyklar.
- Staden börjar i allt högre grad rekommendera att man har hjälm då man använder elsparkcykel eller elcykel. I den nya vägtrafiklagen ingår också en stark rekommendation om att använda hjälm när man kör elsparkcykel.
- Staden ökar sin information om att man i fotgängarvänliga områden i Vanda får köra högst 10 kilometer i timmen med elsparkcykel. I övriga områden i Vanda får man köra högst 20 kilometer i timmen med elsparkcykel, med undantag av vardagsnätter då hastigheten får vara högst 15 kilometer i timmen. Dessutom är de hyrbara elsparkcyklarna helt ur bruk under veckosluten mellan klockan 24.00–5.00 på natten mellan fredag och lördag samt mellan lördag och söndag. Elsparkcyklar kan i regel hyras från början av april till slutet av november.
- Staden ökar upplysningen och övervakningen i samband med korrekt användning av elsparkcyklar och parkering på rätta platser. Det här gäller särskilt tandemåkning, det vill säga att flera personer åker på samma elsparkcykel samtidigt. Det är förbjudet och man bör ingripa i det genom övervakning och upplysning. Om flera personer åker på en elsparkcykel kan polisen skriva ut böter på 60 euro för det.”

Stadsfullmäktige 23.3.2026 § 13

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Elina Nykyris och 29 andra ledamöters undertecknade motion om att förbättra säkerheten och tillgängligheten när det gäller rörligheten i Vanda

Serviceområdet för gator och parker inom stadsmiljöns verksamhetsområde konstaterar följande i sitt svar:

I Vanda infördes den 1 januari 2026 ett tillståndsförfarande för mikromobilitet enligt vilket uthyrning av samutnyttjade elsparkcyklar förutsätter ett mikromobilitetstillstånd som beviljas av staden. De företag som beviljats tillstånd förbinder sig att följa de tillståndsvillkor som staden utarbetat, vilka bland annat begränsar körhastigheter, parkering och användningstider. Det är därför inte nödvändigt att ingå separata avtal med företagen.

Begränsningarna av körhastighet, parkering och användningstid fungerar automatiskt via elsparkcyklarnas bakgrundssystem. Bakgrundssystemen identifierar med hjälp av GPS-positionering när en elsparkcykel kommer in i ett område med låg hastighetsbegränsning (10 km/h) och sänker automatiskt fordonets hastighet till den tillåtna nivån. Inom områden med parkeringsbegränsningar säkerställer bakgrundssystemen att elsparkcykeln endast kan parkeras på markerade platser. Även hastighetsbegränsningar och användningsförbud som baserar sig på tiden på dygnet träder automatiskt i kraft i bakgrundssystemen och användaren har inte möjlighet att bryta mot begränsningarna.

Parkeringsbegränsningar har införts i centrumområdena i Dickursby och Myrbacka och vid de järnvägsstationer som ligger inom företagens verksamhetsområden, det vill säga stationerna i Myrbacka, Klippsta, Mårtensdal, Vandaforsen, Aviapolis, Lejle, Björkby, Räckhals, Sandkulla och Dickursby. Det kan senare vara motiverat att utvidga begränsningsområdena till de centrumområden som omger dessa stationer och till vissa busshållplatser. För de stationer och centrumområden som inte omfattas av listan, såsom Kivistö, Håkansböle, Korso och Västerkulla, införs tills vidare inga parkeringsbegränsningar eftersom det inte finns några samutnyttjade elsparkcyklar tillgängliga i dessa områden. Företagen får själva fastställa sina verksamhetsområden inom staden och om ett företag utvidgar sin verksamhet till dessa områden är företaget skyldigt att informera staden om ändringarna. Staden utarbetar då vid behov nya parkeringsbegränsningar för områdena.

Arbetet med att utarbeta begränsningar har först påbörjats i centrumområdena i Dickursby och Myrbacka och vid de ovan nämnda järnvägsstationerna eftersom flest elsparkcyklar parkeras på dessa platser. Man har varit tvungen att avgränsa antalet objekt eftersom beredningstidtabellen var mycket stram och det inte genast var möjligt att anlägga parkeringsrutor som ligger till grund för parkeringsbegränsningarna i alla centrumområden. Hur de nuvarande begränsningarna fungerar granskas under den pågående elsparkcykelsäsongen och behovet av att utvidga begränsningsområdena till andra centrumområden och busshållplatser bedöms. För spårvagnens hållplatser planeras motsvarande parkeringsbegränsningar som vid järnvägsstationerna.

Vid utarbetandet av parkeringsbegränsningarna granskades också behovet av att begränsa parkering på gårdsområden vid skolor, daghem och lekpark. Begränsningar införs vid befintliga skolor och daghem om det förekommer problem där. Vid nya objekt begränsas användningen av samutnyttjade elsparkcyklar och parkeringsplatser för elsparkcyklar planeras på gårdsområdena.

Vanda stad har inte själv fastställt den nedre åldersgränsen på 15 år för användning av elsparkcyklar, utan åldersgränsen finns i vägtrafiklagen. Även tandemåkning, det vill säga att flera personer åker på samma elsparkcykel, är förbjudet i vägtrafiklagen. Polisen ansvarar för tillsynen över dessa författningar, och staden informerar invånarna om författningarna och om samtliga ovan nämnda tillståndsvillkor som Vanda har fastställt.

Stadsstyrelsen 10.8.2026 § 18

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Elina Nykyri och de 29 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och att
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 24.8.2026 § 14

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Behandling:

Det antecknades att SDP:s fullmäktigegrupp lämnade in följande protokollsuttalande i ärendet, vilket understöddes av KD:s, vänsterpartiets, samlingspartiets, SFP:s, centerns samt sannfinländarnas fullmäktigegrupper samt ordföranden för de Grönas fullmäktigegrupp Tia Seppänen och ledamoten Reija Friman:

"Socialdemokratiska fullmäktigegruppen förutsätter att man ingriper i de säkerhets- och tillgänglighetsproblem som elsparkcyklarna orsakar på ett striktare sätt än i dag. Elsparkcyklarna orsakar farliga situationer för både användarna och andra trafikanter, och felparkerade sparkcyklar gör det svårare för personer med funktionsnedsättning att röra sig säkert.

Staden bör utvärdera alla sätt att minska skadorna, inklusive ett förbud mot uthyrning av elsparkcyklar om det behövs. Till exempel i Paris har man tagit bort hyressparkcyklarna helt, vilket har lett till att antalet hinder på gatorna och olyckor som sker på trottoarerna har minskat. Också Madrid och Prag har förbjudit uthyrning av elsparkcyklar. Vanda bör utvärdera dessa städers erfarenheter och överväga om en liknande lösning skulle vara möjlig även hos oss."

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

- Elina Nykyris och 29 andra ledamöters undertecknade motion om att förbättra säkerheten och tillgängligheten när det gäller rörligheten i Vanda

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information: lina Rusanen, trafikingenjör, tfn 040 688 6954
(fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)